

UGNSTEKA, v. a. 2. Steka i ugn.

UGNSTUGA, f. 1. Så kallades fordom stugor, med ugn eller spisel, till skilnad ifrån Rökstugor.

UGNSTÖTT, a. 1. *U. bröd*, som blifvit stött i kanten, vid inskjutningen i ugnen.

UKAS, ukås, m. 3. Så kallas i Ryssland hvarje förordning, som kejsaren, eller senaten i kejsarens namn, utfärdar.

ULAN, -ån, m. 3. *Ulaner* kallades fordom polska lansryttare af tatariskt ursprung; nu ett slags lätt rytteri vid åtskilliga arméer.

ULEMA, s. pl. Så kallas hos Turkarna en klass af lagkunniga, hvilka tillika anses som andelige.

ULF, m. 2. pl. *ul/var*. (sanskrit *Varkas*; zend *Werka*; lith. *Wilka*; gam. grek. *Ulkos*, hvaraf genom omkastning *Iykos*; lat. *Lupus*; moes.-göt. *Wulfs*; t. *Wolf*; isl. *Ulfr*) Se *Varg*. Brukas numera sällan i talspråket; derom i bibeln, samt i högre stil och poesi. Se *Tjula*.

ULFBÄRSBUSKE, m. 2. pl. — *buskar*. Se *Olvonbuske*.

ULFGROP, f. 2. (sjöt.) Större håla eller ojemnhet i hafsbotten.

ULFGRÅ, a. 2. neutr. — *gråll*. (om hästar) Af en grå färg, liknande vargens.

ULFLED, m. 3. *U-en* kallades fordom Handleden, emedan, enligt Eddan, Fenrisulfven der arbet Tyrns hand.

ULFMUN, m. 2. pl. — *munnar*. En vargs mun. (Fam. talesätt) *Det är i u-en*, förloradt.

ULFVA, v. n. 1. (pop. o. fam.) Tjuta som en varg.

ULL, f. sing. 1) Sådant slags hår, som jemte en viss grad af mjukhet och finhet är betydligt krusigt eller har egenskapen att mer än andra hårsorter hänga tillsammans, så att det vid afklippningen bildar s. k. fallar. Såges företrädesvis om Fårets hår. Fårull, Lamull, Bukull, Elektorull, Kam-, Kard-, Sommarull, m. m. *Kamma, karda u.* Se *Åfv. Mun*. — 2) Menniskohår, som liknar ull. *Negrernas hår kallas u.* — 3) (bot.) Växthår, som äro något täta, krusade eller löst invecklade i hvarandra. — *Ss. Ullaktig, -beredare, -beredning, -handel, -handlare, -kamning, -klippare, -klippning, -lik, -magasin, -marknad, -packa, -sort, -spinnare, -spinnarska, -spånad, -tapp, -taps, -tvällare, -tvällerska, -tvällning.*

ULLAX, n. 3. (bot.) Se *Ullgräs*.

ULLDISKONT, -- skå'nt, m. 3. Allmän låneinrättning till ullkulturens befrämjande.

ULLFÄRGAD, a. 2. Spunnen eller väfd af färgad ull. *U-t garn. U-t kläde.*

ULLFÄRGARE, m. 3. Färgare, som förnämligast utöfvar ullfärgeri.

ULLFÄRGERI, n. 3. Den del af färgerihandteringen, hvarigenom ospunnen ull, ullgarn och ylleväf färgas.

ULLGARN, n. 3. Garn, spunnet af ull. — *Ss. U-snyttan.*

ULLGRÄS, n. 3. Se *Ångsull*.

ULLHÄRIG, a. 2. (bot.) Såges om växtdelar, hvilka äro betäckta med ull (bem. 3).

ULLIG, a. 2. 1) Som liknar ull. *U-t hår.*

— 2) Hvars hud är beväxt med ull (bem. 1). *U-a djur.* — 3) Som har mycken ull. *U-a får.*

— 4) Såges om växter, hvilka hafva ull (bem. 3); äfv. om menniskor, hvilkas hår liknar ull. *En u. Neger.*

ULLIGHET, f. 3. Ullig beskaffenhet.

ULLKAM, m. 2. pl. — *kammar*. Verktyg, hvarmed ull kammars, bestående af en låda med tvenne rader tänder.

ULLKÄMMARE, m. 3. En, som kammar ull.

ULLKARDA, f. 1. Se *Karda*, f.

ULLKARDARE, m. 3. En, som kardar ull.

ULLKLOT, n. 3. Svampsläget *Trichia*.

ULLKONTOR, ullkåntör, n. 3. *U-el i Norrköping*, offentlig anstalt, hvarrest ull kan inlemnas till förvaring, försäljning, belåning eller sortering. [-contor.]

ULLKULTUR, ullkulltúr, f. sing. Fårafveln, bedrifven med företrädesvis fästadt afseende på erhållande af mycken och god ull. [-cultur.]

ULLPRODUCENT, --- sä'nt, m. 3. En, som producerar ull.

ULLPRODUKTION, -- ductschön, f. 3. Frambringande af ull genom fårafvel. [-duct-]

ULLRIK, a. 2. Som har mycken ull. *U-a får. U-a kläden*, hvari mycken ull ingått.

ULLSAX, f. 2. Särskilt sax, som begagnas till fårens klippning.

ULLSKRUBBLARE, m. 3. Se *Skrubblare*.

ULLSORTERARE, m. 3. En, hvars yrke är att sortera ull.

ULLSORTERING, f. 2. Ullens plockning så, att de olikartade håren skiljas ifrån hvarandra och de likartade komma tillsammans.

ULLSTRUMPA, f. 1. Strumpa, stickad eller väfd af ullgarn. (Pop. skämtv.) *Gå på i u-porna*, se *Gå på*.

ULLSVAMP, m. 2. Svampsläget *Racodium*.

ULLSÄCK, m. 2. 1) Säck, fylld med ull. — 2) (fortif.) Med ull fylld buldanssäck, som brukas vid approcher.

ULLVANTE, m. 2. pl. — *vantar*. Vante, stickad af ull.

ULLVULF, m. 2. Maskin, hvarpå ull vulfas.

ULSPEGEL, m. 2. pl. — *speglar*. (egentligen *Uggespegel*, öfversättning af *Eulenspiegel*, en qvick muntergök, som lefde i norra Tyskland i 14:de århundradet, och hvars rätta namn var *Tyll*) Gycklare, upptågsmakare, skalk.

ULTIMA, ulltimma, f. sing. (lat.) Sista stafvelsen i ett ord.

ULTIMATUM, ulltimåtumm, n. pl. — *mata* o. — *mater*. (lat.) Sista förslaget, som göres vid en diplomatisk underhandling, och hvarvid man förklarar sig vilja stå fast; äfv. i allmänhet sista förslaget vid en underhandling.

ULTIMUS, ulltimuss, a. o. s. (lat.) Den siste. Så kallas vid en magister-promotion den af de promoverade, som näst Primus fått högsta examensbetygen.

ULTRA, ulltra, s. pl. *ultras*. (af lat. *Ultra*, öfverdrifvet) En man, som går till öfverdrift i politiska åsigtar och sträfvan.

ULTRAISM, ulltraï'ssm, m. 3. Öfverdrift i grundsatsar eller sträfvan.

ULTRAISTISK, a. 2. Öfverdrifven. Brukas i fråga om politik.

ULTRALIBERAL, ---- ål, a. 2. Öfverspändt liberal. — *S.* En, som hyllar sådana grundsatsar.

ULTRAMARIN, --- i'n, m. (af lat. *Ultra*, på andra sidan, och *Mare*, haf) En skön, himmelsblå färg, som beredes af blå lazursten. Har sitt namn deraf, att den i början fördes ifrån Asien öfver hafvet. Beredes nu genom konst, utan lazursten.

ULTRAMARINSK, a. 2. På andra sidan hafvet varande eller belägen.